UUTISET

Suomessa ja suomalaisissa on paljon potentiaalia. Pitää vain uskaltaa onnistua. **TUTKIMUSJOHTAJA MARKUS LAHTINEN, PTT**

Valitukset viivästyttäneet silta-hanketta puoli vuosikymmentä

Valitusten tulva on hyydyttänyt silta-projektin. KHO hylkäsi vesilakia koskevat valitukset viime viikolla, mutta elykeskus tutkii nyt lintujen suojelu-tarvetta.

ESKO KESKI-VÄHÄLÄ

Ville Virrankoski (vas.) ja Markku Kankaanpää katsovat, että Alajoen viljelyslakeuden maatalousalue ei vaadi erityistä luonnonsuojelua, vaan Ämpin silta teineen voidaan rakentaa Lapuanjoen yli.

KAUHAVA (MT)
Kauhava, Alahärmä, Ylihärmä ja Kortesjärvi solmivat kuntaliitoksen vuonna 2009.

Päätös Ämpin sillan ja tien rakentamisesta Ylihärmän Kankaankylästä Lapuanjoen yli Kauhavan Annalaan sisällytettiin tuolloin kuntaliitossopimukseen.

”Kun erilaisista hankkeista uuden Kauhavan kehittämiseksi sovittiin, siltahanke hyväksyttiin yksimielisesti Kauhavan kaupunginvaltuustossa”, muistelee siltatoimikunnan puheenjohtaja, kaupunginvaltuutettu **Markku Kankaanpää** (sd.).

Silta lyhentäisi välimatkaa Ylihärmän laidoilta Kauhavan kuntakeskukseen. Osa kuntalaisista kuitenkin vastusti hanketta.

”Ylihärmässä taustalla oli repivä kuntaliitosäänestys. Kauhavaan liittymisen vastustajat ottivat sillan silmätikukseen.”

KHO kumosi valitukset, ely arvioi poikkeuslupaa

Valituksia on viiden viime vuoden aikana tehtailtu lukemattomia, kaupunginvaltuutettu **Ville Virrankoski** (kesk.) kertoo.

”Ne ovat olleet mielikuvituksellisia. Kyseessä on Suomen suurin yhtenäinen maatalouskäytössä oleva peltoalue, mutta valittajat väittävät yhden tien ja sillan vaarantavan liito-oravien, viitasammakoiden ja muuttolintujen elinolot.”

Korkein hallinto-oikeus vahvisti viime viikolla Vaasan hallinto-oikeuden ratkaisun vesilakia koskevan valituksen hylkäämisestä.

Siltahanke ei kuitenkaan etene, koska elykeskuksessa selvitetään paraikaa, täyttyykö poikkeusluvan vaatimuksen ehto harvinaisten lintujen suojelun osalta.

Luonnonsuojelulain pykälä 39 edellyttää, että hankkeeseen on haettava poikkeuslupaa, jos se uhkaa jotakin uhanalaista lintulajia.

Elykeskuksen päätöstä odotetaan vuoden loppuun mennessä.

Salo kääntyi sillan vastustajaksi

Ylihärmän Kankaankylästä sillalle johtava tie valmistui kuukausi sitten. Itse sillan rakentamista ei enää estä mikään, mutta elykeskuksen lintuarviointi keskittyy tiesuunnitelmaan toisella puolen Lapuanjokea.

Kankaanpää ja Virrankoski uskovat, että sillan ja tien rakennustyöt on mahdollista aloittaa vielä tämän vuoden puolella.

Siltatoimikuntaa aiemmin vetänyt kaupunginvaltuutettu **Petri Salo** (kok.) kääntyi sillan kannattajasta vastustajaksi.

”Tulin siihen tulokseen, että hanke on liian kallis. Kustannukset ovat nousseet ja Kauhavalla on riittämiin korjausvelkaa nykyisessä infrassa ja rakennuskannassa. Lisäksi siltahanketta kaavaillaan luonnonsuojelualueelle.”

Kurvinen huolestui maatalouden puolesta

Kauhavan kaupunginvaltuuston 1. varapuheenjohtaja **Antti Kurvinen** (kesk.) pitää viljelyjen peltoalueiden rinnastamista luonnonsuojelualueisiin vaarallisena.

”Etelä-Pohjanmaan lakeuksilla on harjoitettu maataloutta satoja vuosia. Nyt valittajat puhuvat luonnonsuojelusta. Jos Kangas–Annala-siltahankkeesta tulee päätös, jonka mukaan EU:n luonto- ja lintudirektiivejä voidaan soveltaa näin tiukasti viljellyllä pellolla, voi sillä olla järisyttäviä vaikutuksia.”

Kurvinen ilmaisee huolensa maatalouden harjoittamisesta.

”Päätöksellä on pahimmillaan seurauksia koko Pohjanmaan alkutuotannolle.”

Vuosia kestävistä valituskierteistä olisi Kurvisen mielestä päästävä eroon.

”Näinkin pieneen tie- ja siltahankkeeseen tarvitaan läjäpäin lupia ja hanke voi viivästyä vuosilla. Ympäristölainsäädännössä pitäisi miettiä, voisiko olla vain yksi prosessi, jonka kautta kaikki lupa-asiat hoidetaan.”

JUKKA KOIVULA

PTT:N TALOUSTUTKA

Uutta suuntaa hakemassa

Suomen tärkeimmät vientimaat Venäjää lukuun ottamatta kasvavat tänä vuonna nopeammin kuin viime vuonna. Tästä huolimatta Suomen talous supistuu jo kolmatta vuotta peräkkäin.

Surkean tilanteen seurauksena työttömyys on nousussa. Virallinen työttömyysprosentti on vielä maltillinen. Jos piilotyöttömät otetaan mukaan laskuihin, prosentti liikkuu silti jo pitkälti toisella kymmenellä.

Erityisen voimakasta työllisyyden lasku on teollisuudessa, jossa miinus on ollut tänä vuonna suurin sitten vuoden 2009.

Teollisuudessa vallitsi pitkään usko parempaan huomiseen, ja työvoimaa oli teollisuusyrityksissä paljon suhteessa tuotantoon. Nyt näyttää siltä, että usko on loppunut. Yritykset sopeuttavat itsensä uuteen todellisuuteen, jossa toimintaympäristössä on enemmän uhkia kuin mahdollisuuksia.

Suomen teollisuuden kilpailukykyongelman lähteitä on useita.

Yhteiskunnan puolelta ongelmana ovat toimintaa jäykistävä ylenmääräinen sääntely, kannustimia heikentävä haitallisen korkeaksi noussut veroaste, työvoiman uudelleen sijoittumista hidastava liian pitkäkestoinen ansiosidonnainen työttömyysturva ja työvoimaa alueellisesti lukitseva toimimaton asuntomarkkina.

Yritysten osalta ongelmana on ennen kaikkea viennin keskittyminen muutamiin suuryrityksiin. Pk-yrityksiä pitäisi rohkaista ja kannustaa lähtemään itsekseen rohkeammin kansainvälisille markkinoille.

Suuret yritykset eivät ole onnistuneet kehittämään riittävästi kiinnostavia uusia tuotteita. Ilman kiinnostavia tuotteita vientimarkkinoiden kysyntä ei realisoidu tilauksiksi.

Valuuttakurssin heikkeneminen tulee jatkossa auttamaan suomalaisia yrityksiä pärjäämään kansainvälisessä kilpailussa. Tuontikomponenttien merkityksen kasvu pienentää kuitenkin monella alalla valuuttakurssin heikentymisen positiivista vaikutusta. Lisäksi kiinnostavien tuotteiden puutteeseen valuuttakurssi ei ole ratkaisu. Applen puhelimet olisivat tuhonneet Nokian riippumatta valuuttakurssien liikkeistä.

Julkinen velkaantuminen ei sinällään ole hälyttävän korkea ja alijäämien avulla on pystytty ylläpitämään kotimaista kysyntää. On kuitenkin huolestuttavaa, että päättäjillä ei ole ollut näkemystä siitä, miten suomalaista yhteiskuntaa pitäisi kehittää. Velkaantuminen uudistumisen vaihtoehtona on pidemmän päälle vaarallista.

Suomen tämän päivän ongelmiin ei ole helppoja ratkaisuja. Ongelmat eivät katoa itsekseen, vaan tarvitaan tahtoa ja kykyä tehdä suomalaista yhteiskuntaa aidosti uudistavia ratkaisuja. Hyvä uutinen on kuitenkin se, että kaikki on vielä omissa käsissä. Suomessa ja suomalaisissa on paljon potentiaalia. Pitää vain uskaltaa onnistua.

MARKUS LAHTINEN
on PTT:n tutkimusjohtaja.
markus.lahtinen@ptt.fi

8 EU-maata ylitti maitokiintiön

BRYSSEL (MT)
Kahdeksan EU-maata on ylittänyt maitokiintiönsä toiseksi viimeisellä kiintiökaudella 2013–2014.

Koko EU:n tasolla maidontuotanto jäi sen sijaan selvästi alle kiintiön. Meijerit vastaanottivat yhteensä 144 miljoonaa tonnia maitoa, minkä lisäksi tilat myivät suoraan runsaat kaksi miljoonaa tonnia.

Kiintiönsä ylittäneiden maiden tuottajat joutuvat maksamaan komissiolle yhteensä 409 miljoonan sakkomaksut. Suurimmat mätkyt tulevat Saksalle, Hollannille ja Itävallalle.

Suomen maidontuotanto jäi selvästi alle maakohtaisen kiintiön.

Sakkomaksut palautuvat EU:n maatalousbudjettiin ja ne on jo otettu huomioon ensi vuoden budjetin laskelmissa. Sakkorahoja ei näin voida suoraan käyttää esimerkiksi Venäjän tuontikiellosta kärsivien tuottajien korvauksiin.

EU:n maitokiintiöt päättyvät ensi vuonna. Viimeinen kiintiökausi on jo käynnissä. Myös sen päätteeksi on odotettavissa sakkomaksuja tuotantoaan kasvattaneille maille.

NIKLAS HOLMBERG

www.konekesko.com
YAMAHA Revs Your Heart

Maksuvähennyksen poisto ei vaikuta viljelijäeläkkeissä

Palkansaajat saavat korotusta eläkkeeseen, sillä heidän maksamaansa työeläkemaksua ei enää vähennetä eläkepalkasta. Viljelijöiden eläke ei nouse.

Muutos liittyy eläkeuudistukseen, josta työmarkkinajärjestöt sopivat yli viikko sitten. Korotukset karttuvat vuodesta 2017, kun uudistus tulee voimaan.

Matemaatikko **Kaarlo Reipas** Eläketurvakeskuksesta laskee vaikutuksen aluksi vähäiseksi. Eläkkeet paranevat vuosikymmenien aikana eläkepalkan noustessa.

Vuonna 2020 maksuvähennyksen poisto korottaa palkansaajan eläkettä 0,1 prosenttia. Vuonna 2080 vaikutus olisi jo selvä, yli kuusi prosenttia.

Eläketurvakeskuksen toimitusjohtaja **Jukka Rantala** sanoo muutoksen parantavan eläkkeitä nuorilla. ”Työuraansa päättelevät eivät juuri hyödy.”

Toimitusjohtaja **Päivi Huotari** Maatalousyrittäjien eläkelaitoksesta sanoo, ettei muutos vaikuta viljelijöiden ja muiden yrittäjien eläkkeisiin.

Tyel-maksun poisto parantaa eläkettä

Vuosi	Tyel-eläkkeen kasvu, %
2020	0,1
2030	0,8
2040	2,0
2050	3,5
2060	4,9
2070	5,8
2080	6,3

Lähde: Eläketurvakeskus MT

”Työeläkemaksuja ei vähennetä myel- ja yel-työtuloista.”

Melassa eläkeyksikön päällikkö **Risto Syvälä** toteaa, että myel- ja yel-työtulo ovat laskennallisia arvoja työstä. Palkkaan niitä ei voi verrata.

”Vastaavaa eläkevähennystä ei niihin olisi voitu soveltaa.”

Palkansaajat alkoivat itse maksaa työeläkemaksua lamavuosina 1990-luvulla. Eläkkeen sovittiin karttuvan niin sanotusti käteen jäävästä tulosta.

Eläketaso laski Rantalan mukaan silloin, mutta korjaantuu nyt aikaa myöten. Vastaavaa alennusta ei tehty viljelijäeläkkeisiin eikä yrittäjäeläkkeisiin.

Eläkevakuutusmaksun vähentäminen eläkepalkasta on Rantalan mukaan koettu epäoikeudenmukaisena. Muutos selkeyttää järjestelmän läpinäkyvyyttä.

Työmarkkinajärjestöt neuvottelivat asiasta. Myel- ja yel-eläkkeitä ei puitu neuvottelupöydissä. MTK:lle ja Suomen Yrittäjille ei tuolia varata.

Myel ja yel noudattavat kuitenkin palkansaajien eläkeehtoja ja ikärajoja, vaikka ne perustuvat omiin lakeihinsa.

Työnantajat kustantavat ison osan työntekijöittensä eläkkeistä. Työntekijät maksavat itse kuutisen prosenttia palkastaan, iän mukaan.

Viljelijöiden myel-maksu on tänä vuonna keskimäärin 13,4 prosenttia ja yrittäjien yel-maksu 21,9 prosenttia. Aloittava yrittäjä saa maksuhelpotusta uransa alussa.

JUHANI VIITALA

Valio kahmi palkintoja juustokisassa

Valion luomu-Oltermanni on valittu parhaaksi kypsytetyksi juustoksi ja Valion Mustapekka valkosipulituorejuusto parhaaksi tuorejuustoksi.

Valinnan tekivät Suomen Juustonvalmistajain yhdistys, Suomen pienjuustolayhdistys ja Juustovalmistajain säätiö.

Emmentaltyyppisten juustojen voittaja on Valion punaleimaemmental ja edamjuustojen Valion Hyvä suomalainen Arki.

Murukolojuustojen paras on Valion luomu-Oltermanni.

Homejuustoissa voitti Valion Aura Gold -sinihomejuusto. Kevytjuustoissa Valio vei voiton 17-prosenttisella edamilla, salaattijuustoissa Eila-salaattijuustolla ja maustetuissa tuorejuustoissa Mustapekka-valkosipulilla.

Sulatejuustojen voittaja on Valion Olympia.

Juustoportti sai kaksi ykköstilaa: kittijuustoissa Vuohen viinitarhurin juusto ja maustamattomissa tuorejuustoissa laktoositon leipäjuusto.

Erikoisjuustoissa voittajaksi kruunattiin Ålands Kastelholm 50+. Cheddarjuustojen paras on Kolatun Waldemar Kuttucheddar.

Paras höylättävä maito-kasviöljyvalmiste on Kuusamon Juuston Savurypsi.

MT

Talvivaara siirtää osavuosikatsausta

Kaivosyhtiö Talvivaara julkistaa tammi-syyskuun 2014 osavuosikatsauksensa vasta marraskuun lopulla.

Julkaisuajankohtaa siirretään aiemmin ilmoitetusta päivämäärästä lähes kuukaudella.

Talvivaara kertoo tiedotteessaan, että yhtiö ja Talvivaara Sotkamo Oy:n yrityssaneerausmenettelyjen selvittäjä **Pekka Jaatin**en järjestävät yhteisen puhelinkonferenssin yhtiön viimeaikaisiin tapahtumiin ja yrityssaneerausmenettelyyn liittyen 6. lokakuuta. **STT**

Stadin Silakka-markkinat alkoivat

Perinteiset Helsingin Sataman järjestämät Stadin Silakkamarkkinat alkoivat sunnuntaina 5. lokakuuta Kauppatorilla ja jatkuvat 11. lokakuuta saakka.

Tänä vuonna markkinoilla on 19 kalastajavenettä ja mökeissä kalaa myy 19 kalastajaa.

Silakkamarkkinat on Helsingin vanhin tapahtuma, joka on järjestetty vuodesta 1743.

Paras myyntipaikka on Kolera-altaan Kauppatorin puoleinen kulmaus. Sen voitti tänä vuonna Åkerfelts fisk Sipoosta.

MT